

تاثیر بلند مرتبه سازی در توسعه پایدار شهری (مطالعه موردی: کلان شهر تبریز)

مهسا فرامرزی اصلی، آرام خضولو

استادیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، تبریز، ایران
دانشجوی دکترای شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد الملل تبریز، تبریز، ایران

چکیده

بیان مساله: ساختمان های بلندمرتبه تاثیرات نامطلوبی بر محیط پیرامون خود شامل؛ عوامل مربوط به خاک و زمین، نور، هوا، تاسیسات و تجهیزات زیربنایی و صدا دارند که این عوامل می تواند بر توسعه پایدار شهری تاثیر گذارد. با توجه به اهداف محیطی، اقتصادی و اجتماعی توسعه پایدار، پژوهش هایی که با موضوع توسعه پایدار انجام شده اند عموماً در بخش های اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی انجام شده و در مواردی به استخراج اصولی منجر شده اند که باعث ملحوظ شدن این اهداف در طراحی شده است. اما در خصوص اهداف اقلیمی اصولی مشخص که این اهداف را در قالب طراحی ارائه کند کمتر ارائه شده است. از این رو نیازمند مطالعات وسیع تری هستند تا به عنوان ضوابطی در طراحی منعکس شوند.

اهداف: این در حالی است که معماری بومی ایران دارای سوابق درخشانی در خصوص پایداری اقلیمی و بهره گیری از راهکارهای اقلیمی در طراحی می باشد که شناخت این راهکارها و به روز نمودن آن ها در طراحی ساختمان های بلند مرتبه چند عملکردی موضوعی است که در این مقاله دنبال دنبال خواهد شد.

روش تحقیق: روش تحقیق بکار گرفته شده در این پژوهش تحلیل محتوای کیفی می باشد که روش جمع آوری اطلاعات در آن بصورت کتابخانه ای یا اسنادی انجام گرفته است.

نتایج: بروز فناوری های نوین در معماری به بی توجهی نسبت به شرایط اقلیمی در طراحی معماری منجر شده که عامل تقلیل منابع انرژی تجدیدناپذیر، آلودگی در شهرها و صدمات جبران ناپذیر سوخت های فسیلی به محیط زیست گردد که توجه بیشتر به ضوابط پایداری اقلیمی نیز استفاده از فناوری هوشمند نانویی و روش های مدرن در کنار روش های بومی در طراحی ساختمان های بلندمرتبه چندعملکردی، به عنوان راهکار طراحی ساختمان هایی براساس اصول منطبق بر توسعه پایدار پیشنهاد می شود.

کلمات کلیدی: بلند مرتبه سازی، توسعه پایدار، شهری، شهر تبریز

مقدمه

پدیده ی بلند مرتبه سازی در طی حیات خود اگر چه همواره از سوی اندیشمندان گوناگون مسائل اجتماعی، اقتصادی و شهرسازی مورد انتقاد واقع شده و به کاربرد آن با شک و تردید نگریده اند اما همواره بنا به ضرورت ها، نتوانسته است حضور دائمی خویش را به اثبات رساند و بر دامنه فعالیت خود بیافزاید (لطف آبادی، ۲۰۱۴: ۱). در واقع رشد شتابان و بی رویه جمعیت در شهرهای بزرگ و به دنبال آن نیاز به مسکن در گستره ای وسیع، از یک طرف و نیز جلوگیری از گسترش افقی شهرها از طرف دیگر، احداث ساختمان های بلند را به عنوان راه حلی در مقابل مسئله زمین ضروری ساخته است (عزیزی و متوسلی، ۱۳۹۱). همچنین بلند مرتبه سازی در حالی که کاهش قیمت ناشی از صرفه جویی در مصرف زمین، بیشتر از اضافه قیمت ناشی از ساختمان سازی در ارتفاع باشد، از بعد اقتصادی نیز قابل توجیه است (بیگیتکانلا و تریمن، ۲۰۱۵: ۱).